

תפארת ישראל

דברי תורה, פנינים, מוסר ותולדות במשנת
כ"ק מרן אדמו"ר ה'בית ישראל' זי"ע מגור

גליון יז | פרשת במדבר | תשפ"ב

מוסר
כליות

כח התורה נותן חשיבות לישראל שלא יבטלו

איתא בשם החידושי הרי"ם ז"ל אף שדבר שבמנין לא בטל רק מדרבנן, אבל כאשר התורה (-השי"ת) ציווה למנות אותם אין להם ביטול מדאורייתא, וזה אולי הרמז על זמן קבלת התורה מדאורייתא, כח התורה נותן להם חשיבות שלא יבטלו.

בית ישראל (במדבר תש"ז)

מהקודש פנימה

אמרים שנאמרו בעתות רצון

הענין שנותנין קוויטל ומזכירים עצמם לפני הרבי

שואו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל זכר לגלגלתם (א, ב).

כל הענין שנותנין קוויטל ומזכירים עצמם לפני הרבי, נובע מהרמב"ן בפרשתו, דכתיב שואו את ראש בני ישראל. המנין הזה לא היה סתם מנין, כי אם היה הולך אצל משה רבינו והיה מזכיר אצלו שמו ושם האב וכדאיתא ברש"י הביאו ספרי יחוסיהן אצלו, ומשה רבינו היה מברך אותם, ס'איז גיווען א גרויסע טובה פאר זיי (-זה היה טובה גדולה בעבורם), כל אחד ידע שצריך לילך אצל משה רבינו וקבל התרגשות גדולה מזה והתעורר לתשובה. כל הענין של הרעביסטווע זומן הבעש"ט ועד היום נובע מהרמב"ן הזה, שכל אחד הולך ומזכיר אצל רבו.

מכתבי חסידים (ויש"ק במדבר תשל"ב)

מי גדול יותר רבו או אביו

ואלה תולדות אהרן ומשה וגו' (ג, א). וברש"י ואיט מזכיר אלא בני אהרן וכו' מלמד שכל המלמד את בן חבירו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו.

הבית ישראל ז"ל אמר: בספר מנורת המאור הקשה דבמשנה (ב"מ לג, א) איתא אבידת אביו ואבידת רבו, אבידת רבו קודמת שזה מביאו לחיי העוה"ז וזה מביאו לחיי העוה"ב, הרי שרבו יותר גדול מאביו, וכאן איתא כל המלמד את בן חבירו תורה, מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו, והיה צריך לכתוב יותר מכאילו ילדו.

ותירץ עפ"י מעשה שסיפר הרה"ק רבי ישראל מרוזין זי"ע, כי בעת שאמר הר"ר בער [המגיד ממעזריטש] תורה, היה שם תלמידו הרבי ר' זושא, מיד כשהתחיל לומר את התחלת הדיבור, והר"ר זושא שמע את הדבור הראשון וידבר או יאמר, התחיל לצעוק ולעשות תנועות, שכבר הרגיש מה שהר"ר בער רוצה לומר, והחסידים הוציאו אותו החוצה שלא יפריע, ובחוף ג"כ עשה כך, עד שגמר הר"ר בער את התורה, שאז מיד פסק גם הוא מלצעוק ונכנס לפנים.

והסביר הרי"ר מדוע הוא צעק, כי הרגיש בדבור הראשון את הקדושה, אבל הסדר לא ידע, אבל מהדבור הראשון כבר הרגיש מה שהרבי רוצה לומר.

ולפי"ז יתורין, שאביו עושה רק פעולה אחת וזוהי טלד, ואח"כ הוא כבר נטגלל מעצמו, כמו כן כאן הולמד מחבירו פרק אחד או אות א' קוראו רבו, וכן המלמד את בן חבירו תורה כאילו ילדו, פי' שבפעולה אחת שלמד אתו אות א', הרי כאילו ילדו, שזה כמו אביו שבדבור אחד כבר נעשה אצלו אח"כ רועם, וזה כמו אביו שבפעולה אחת נעשה כבר רועם, אבל רבי שלומד אתו כל הזמן, הרי הוא יותר מכאילו ילדו, שאביו עשה רק פעולה אחת והוא לומד אותו כסדר.

ליקוטי יהודה החדש (בפרשתנו)

עיון בפרשה

במשנתו של רבינו

מדוע לא רצו לתת חמשת שקלים להיפדות

מאת בכור בני ישראל וגו' חמשה ושישים ושלש מאות ואלף וגו' (ג, נ). ופירש"י ז"ל (מגמ' סנהדרין ז, א) אמר כיצד אעשה בכור שאומר לו תן חמשת שקלים, יאמר לי אני מפדויי הלוים וכו' עי"ש.

הנה צריכים להבין, איך אפשר שלא ישמעו למשה רבינו ע"ה לתת חמשת שקלים וירצו לפטור את עצמם ויאמרו מפדויי הלוים אני, ובפרט שהי' להם אז הרבה כסף מבית מצרים והי'ם. והרבי הבית ישראל ז"ל תירץ שיש שני מדדינות, הראשונה שנפדו ע"י הלוים, ושניה כבר הוצרכו לחפש עצות איר לפדות, וזה אמר משה רבינו שכל אחד ירצה להיות מהמדדינה הראשונה.

ונראה עוד לומר בעזה"ה, שבמה שיאמרו אני מפדויי הלוים, היינו לא בגלל שירצו לפטור את עצמם מלית חמשת שקלים, רק כאשר הלוים נתקדשו לה' תחת הבכורים, לכן כל בכור ירצה שמקומו ימלא לו, ושהוא יהי' מפדויי הלוים וידע כל ימיו שהלוי עומד ומשרת במקומו, אבל אם יתן חמשת שקלים יחשוב שזה הלא לא נשאר לעולם ואין לזה חשיבות כמו להיות מפדויי הלוים, על כן יאמר וירצה כל אחד להיות מפדויי הלוים ולא מפדויי החמשת שקלים.

ליקוטי יהודה החדש (בפרשתנו)

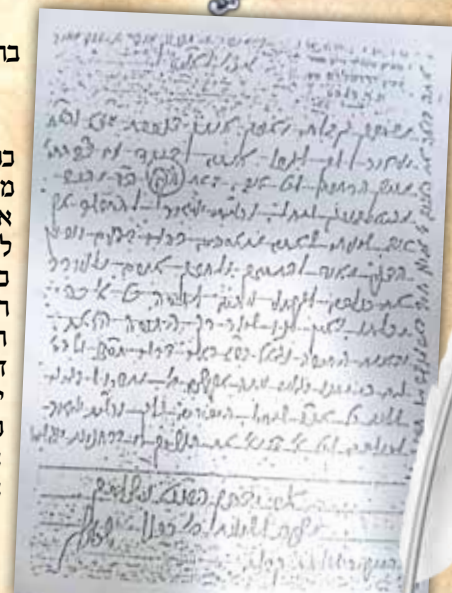
מגזני הקודש

מאוצר כתביו ומכתביו

"ביום דבר ה' את משה
בהר סיני" (במדבר ג, א)

אי תני כולהו

שמעתי שאתם מתאספים
כפעם בפעם ונכון הדבר
מאוד להתחזק ולחזק
אחרים ולעורר את כולכם
לקבוע עיתים לתורה כל א'
כפי יכולתו, ואין לנו שיעור
רק התורה הזאת, ובזכות
התורה ניגאל בב"א כאשר
דרשו חז"ל על הפ' גם כי
יתנו בגוים עתה אקבעם
כו' (- עיין בבא בתרא ח,
א: "אי תנו כולהו - עתה
אקבעם, ואם מעט מהם -
יחלו ממשא מלך ושרים").
מכתב יד קדשו (אגרת
לפליט)

חומת ישראל

גדרים וסייגים לביצור כרם ישראל

מלחמת ששת הימים (ב')

בעיה עם כסף, אמר לו.

ר' אלעזר שאל אותו, ומה למעשה אעשה? הרבי נתן לו רשימה של שבעה יהודים ירושלמים חשובים, שהלכו בלבוש ירושלמי מקורי ורבי אלעזר בתוכם, והדריך אותו לאן ללכת איתם. הם נסעו אל הרב הראשי, הסבירו לו את נחיצות הענין של המחיצה, והרב הראשי אמר להם לתדהמתם: 'כן, הייתה כאן כעת לפניכם משלחת של הרבי מגור, והם אמרו בשמו שאם לא תהיה מחיצה אז יהודי ירושלים יעוררו מלחמת אחים'.

אח"כ נסעה החבורה הירושלמית לביתו של שר הדתות, ומה היה בפיו? 'אני רואה שהרבי מגור צודק, כעת הייתה כאן שליחות ממנו להגיד שיש סכנה של מלחמת אחים מצד יהודי ירושלים'.

מקימי מעפר דל (נאב"ד)

בתמרונים שלא היו מביישים שום פוליטיקאי ממולח, היה אחראי להרבה מאוד דברים ציבוריים, מבלי שאף אחד לא העלה על דעתו מהיכן הם מגיעים ומי עומד מאחוריהם. למשל:

בעיצומה של מלחמת ששת הימים, קרא הרבי לר' אלעזר בריזל, ואמר לו:

אתה זוכר שלפני המלחמה בתש"ח, כשיהודים עוד יכלו להגיע לכותל, היו תמיד חיכוכים סביב הענין של התערובת והקמת מחיצה. כעת, כשכבשו את הכותל, צריך לדאוג לכך שתהיה מחיצה.

ר' אלעזר ענה לו, כעת? באמצע המלחמה??

הרבי הוציא מכיסו ערימה שלמה של שטרות ומטבעות, לירות, דולרים ודינרים ירדניים ונתן אותם לר' אלעזר. 'קח, שלא תהיה

על הצדיקים ועל החסידים

חסידים בני עליה והתקשרותם לרבינו זי"ע

הגאון הצדיק רבי בנימין מנדלזון זצ"ל

גאב"ד קוממיות

כ"ד אייר תשל"ט

בקוממיות ובסדר היה מרן הבית ישראל מתעניין אצלו הרבה מהנהגות הרב זצ"ל.

הכנות והכנות לרבנותו מגור היו להפליא, הכנה דרבה היה עושה קודם היכנסו לקודש פנימה, ואף סירב להתיישב, על אף שרבינו הבית ישראל נהג להציע לו בקביעות כסא לישיבה. היה עומד כתלמיד בפני רבו בביטול מוחלט.

כמו כן, ביושבו בשולחן הטהור בעת עריכת הטיש, היה יושב בהתבטלות גמורה, וכתלמיד הירא מרבו. עד כדי כך שאפילו את בניו לא היה

מזכיר בשעת שמחה כדרך רבים, אלא היה יושב בדומיה מוחלטת. וכ"ק רבינו הבית ישראל היה אומר הרבה פעמים לרב זצ"ל בעת עריכת השולחן בקשר לאי הזכרת בניו ומשפחתו בטיש, את הפסוק "וללו אמר תומיך ואוריך לאיש חסידך וגו' ואת בניו לא ידע כי שמרו אמרוך ובריתך יצורו".

מחזה מרהיב היה בשעות הקטנות של לילות שבת קודש בשבתות שהרב היה בא נסיעה לירושלים לרבינו הבית ישראל. עם סיום עריכת הטיש, היה מתכנסים גדולי החסידים בבית גיסו הנכבד הרב החסיד רבי לייבל זילברמן ז"ל. כשהרב מקוממיות חוזר על מאמרי התורה (שמועס) שזכו לשמוע מרבינו הבית ישראל, והיה מתעמק בדברים הקדושים ומסבירם בטוב טעם ודעת.

באחת הנסיעות למרן זי"ע, הוציא הבית ישראל מאורנו איצטלת שיראין בגד משי ונתן להרב ז"ל שילבוש זאת בימי השבוע.

זקני ויאמרו לך (עמ' 61-60)

גאב"ד קוממיות זצ"ל לצידו של רבינו במושב מיוחד למען הצלת החינוך העצמאי, במלון דבורה בת"א

אורו של הרב זצ"ל זרח בעיר פלאצק שבפולין בשנת תרס"ד לאביו הגאון רבי מנחם מנדל זצ"ל, שהיה מגדולי החסידים של הרה"ק רבי יחיאל מאלכסנדר זי"ע. אחרי מלחמת העולם הראשונה עבר לעיר בודז'אנוב שם ישב על התורה ועבודה וגם יסד שם ישיבה והרבין תורה וחסידות לתלמידיו.

בשנת תרצ"ד עלה לארץ ישראל בהוראת רבו הרה"ק בעל האמרי אמת מגור זי"ע. שימש כרבה של קרית אתא ז"ש שנה.

בשנת תשי"ב נדבו לבו הטהור להקים את הישוב המפורסם "קוממיות" יישוב שכל כולו מהווה חטיבה אחת של תורה ויראה וחסידות למען שמו יתברך, ישוב שכל גדולי ישראל שבחוהו על מסירות הנפש לשמירת תורה ומצוות התלויות בארץ ובפרט במצות השמיטה בהידורים נפלאים ובשמחה של מצוה.

הרב דקוממיות זצ"ל יסד את המפעל הגדול לתפארת היהדות החרדית המרכז הארצי לחקלאים שומרי השביעית, ואף יסד מוסדות תורה ובתי חינוך כאשר מרן רבינו הבית ישראל מעודדו בעוז לך.

רבינו הבית ישראל זי"ע ערך ביקורים רבים אצל הרב מקוממיות זצ"ל, וכידוע התבטא עליו בביטויים נפלאים. מזמן לזמן התייעץ עמו בדברים ציבוריים ובענינים סודיים ביותר. מן הראוי לציין כשמרן הב"ה הגיע לבקרו בביתו, היה מדליק נרות על שולחנו לכבודו.

הגאון רבי אברהם אטלס זצ"ל אב"ד חיפה וראש ישיבת 'אור שמחה' מתלמידיו החביבים של הרב ז"ל, שהיה תקופה ארוכה